

Asia: Asia VN/30930/2022

Luonnos hallituksen esityksestä: kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) voimaansaattaminen

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Tilintarkastuslautakunta (TILA) haluaa lausua seuraavista seikoista hallituksen esitysluonnokseen liittyen:

1 Valvonnan järjestäminen

TILA ratkaisee esittelystä mm. tilintarkastajille määrättäviin hallinnollisia seuraamuksia koskevia asioita sekä laadunvalvonnasta tehtyjä oikaisuvaatimuksia. TILAn ratkaisulta ulottuu Suomessa hyväksytyihin tilintarkastajiin ja tilintarkastusyhteisöihin.

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetään, että kestävyysraportoinnin varmennuksen voisi tehdä myös muussa EU/ETA-valtiossa valvottu tarkastaja / tarkas-tuslaitos.

TILAn käsityksen mukaan tämä mahdollisuus sisältää riskin erilaisista ja jopa sattumanvaraisista menettelytavoista ja määrättävästä seuraamuksesta, koska valvontamekanismit ja seuraamukset poikkeavat eri maissa toisistaan.

TILAn käsityksen mukaan samoilla markkinoilla toimivien varmentajien / tarkastajien valvonnan ja sanktioinnin tulisi lähtökohtaisesti olla yhdenmukaista ja ankaruudeltaan vertailukelpoista. Esitetty malli ei tue tätä.

2 Tarkastuksen varmuustaso ja sen vaikutus raportointiin

Tilintarkastaja antaa tilintarkastuskertomuksessaan ns. kohtuullisen varmuustason lausunnon, joka perustuu hänen tekemäänsä tilintarkastustyöhön. Hallituksen esitysluonnoksen mukaan kestävyystietojen varmentaminen olisi ns. rajoitetun varmuuden tason työ ja vastaavasti siitä annettava lausunto varmen-nusraportti em. varmuustason pohjalta. (HE:ssä kuitenkin ”Kestävyysraportoinnin varmennuskertomus”)

Mikäli sama tarkastaja laatii em. lausunnot (yhtiön tilintarkastaja) ja lausunnot annetaan samassa dokumentissa, on todennäköistä, että TILAn ratkaisutyö vaikeutuu. Lausuntojen (tilintarkastajan lausunto kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tarkastuksesta sekä lausunto kestävyysraportista) hierarkkinen rakenne jää epäselväksi (ovatko lausunnot tasavertaisia vai tuleeeko toista painottaa enemmän kuin toista). Tämä vaikuttaa TILAn ratkaisutyöhön mm. siinä tilanteessa, että tilintarkastajan työ olisi toisella osa-alueella onnistunut ja toisella ei.

TILA esittää, että lakiin kirjattaisiin, että lausunnot on annettava erillisinä.

3 Kestävyysraportoinnin suhde hallinnon tarkastukseen

TILAn ratkaisukäytäntö on nojannut voimakkaasti tilintarkastuskertomuksen oikeellisuuteen. Mikäli tilintarkastajan antamassa tilintarkastuskertomuksessa on ollut virhe, on tämä yleensä johtanut tilintarkastajalle annettuun tilintarkastuslain mukaiseen sanktioon.

Hallituksen esityksen mukaisesti voi syntyä tilanne, jossa yhtiön tilintarkastaja tarkastaa yhtiön tilinpäätöksen ja muu kuin Suomessa hyväksytty tilintarkastaja varmentaa kestävyysraportoinnin. Tällöin voidaan joutua tilanteeseen, jossa kestävyysraportoinnin osalta varmentaja toteaa, että kestävyysraportointi ei täytä sille asetettuja vaatimuksia. Tällaisessa tilanteessa tilintarkastajan tulee TILAn käsityksen mukaan ottaa erikseen kantaa, onko tällä lausunnolla vaikutusta hänen raportointiinsa hallinnon tarkastuksesta. Edelleen TILAn tulee tällöin valvonta- ja / tai kanteluasiassa arvioida sitä, onko tilintarkastaja onnistunut työssään vai onko työssä siinä määrin moitittavaa, että TILAn tulee tästä työstä määrätä tarkastajalle tilintarkastuslain mukainen sanktio.

4 Sama raportointi- ja valvontakehikko ainakin kaikissa Pohjoismaissa

Sijoitusmarkkina on enenevässä määrin yhteinen – näin ollen sääntelykehikon tulisi olla samanlainen ainakin Pohjoismaissa, erityisesti lausunnon rakenteen (kaksi erillistä lausuntoa) ja varmentajaan kohdistuvien mahdollisten sanktioiden osalta.

Tämä selkeyttäisi myös TILAn työtä siinä mielessä, että sen ratkaisukäytäntöön saataisiin tarvittaessa johdantoa muiden Pohjoismaiden vastaavien elinten työstä.

Tilintarkastuslautakunta

Pekka Pajamo

puheenjohtaja

Pekka Pajamo
Tilintarkastuslautakunnan puheenjohtaja